

Gjøvik 04. september 2026

Avlings- og kvalitetsprognoser for poteter 2026

Det er i år tatt ut 99 prøver. Prøvene er tatt hos matpotetdyrkere over hele landet. Som tidligere år er det de respektive regionavdelingene i Norsk Landbruksrådgiving som tar ut prøvene. Resultatene blir sammenstilt av HOFF SA. Arbeidet blir utført på oppdrag og med finansiering fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS), avdeling Avsetningstiltak. Prøvegravingene er utført i uke 35. Av de 99 prøvene er det tatt ut 10 prøver i Mandel og 6 prøver i småpotet, som omtales i egne avsnitt, i tillegg til 83 prøver i sortene Asterix, Beate, Fakse, Folva, Kerrs Pink, Nansen, Pimpernel, Undset og Van Gogh.

Årets avlingsprognose viser at vi på landsbasis forventer 20 % høyere avling i år sammenlignet med 2025. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2025 forventer vi 14 % høyere avlingsmengde denne sesongen. Alle beregninger er utført med forutsetningen om at potetarealet i 2026 er det samme som i 2025. I 2025 ble prognosen beregnet på grunnlag av arealtallet fra 2024, som var på 118.869 daa. Det faktiske potetarealet i 2025 viste seg å være 123.099 daa. De faktiske arealtallene for inneværende år er ikke klare når avlingsprognosen blir beregnet. Denne usikkerheten ligger i avlingsprognosen hvert år.

Et usikkerhetsmoment vil som alltid være hvor mye plantene fortsetter å vokse, noe som i hovedsak er avhengig av ytre faktorer som klima, angrep av skadegjørere og næringstilgang. På gravetidspunktet hadde 70% av åkrene fortsatt grønt ris, mot 79 % i 2025. Det betyr at 30 % av åkrene hadde ris som enten var knust, knust og sprøytet eller bare sprøytet med vekstavslutningsmiddel.

Atten prosent av åkrene var ikke vannet. I gjennomsnitt var det 380 kg/daa høyere avling i vannede åkre enn de som ikke var vannet.

Det at enkelte kommuner har fått tilhørighet i nytt fylke medfører noe usikkerhet i prognosen for særlig Kerrs Pink på Østlandet.

Matkvaliteten er oppgitt som prosent salgbar andel (klasse 1 potet). Kvaliteten er litt lavere denne sesongen sammenlignet med i fjor, og på gravetidspunktet er behovet for utsortering i gjennomsnitt for hele landet vurdert til 9 % mot 6 % i fjor. Årsakene til utsortering er i hovedsak flatskurv, og med en del misform, grønne knoller og vekstsprekk. I tillegg er det observert en prøve med tørråte og en med blautråte. Dermed kan det være noe usikkerhet til lagerkvaliteten for enkelte potetpartier.

På Østlandet forventer vi omtrent lik avling denne sesongen som i fjor samlet sett for alle områder. Knollfordelinga er mer jevnt fordelt i fraksjonene sammenlignet med i fjor. Samlet sett er matpotetkvaliteten en del lavere på Østlandet i år. Årsakene til lavere kvalitet er først og fremst flatskurv, men det er også en del misform og vekstsprekk som reduserer kvaliteten. Året 2025 var tøft for særlig Midt-Norge. I Trøndelag forventer vi betydelig høyere avlinger i år sammenlignet med i fjor, og knollene har også rukket å bli betydelig større. Matpotetkvaliteten er også bedre i år

sammenlignet med i fjor. Det er vekstsprekk og misform som er de største kvalitetsfeilene. I Sunndalen er avlingene betydelig høyere og med bedre kvalitet enn i fjor. På Sør-Vestlandet ligger potetåkrene 1-2 uker etter normal vekst, og vi forventer noe lavere avlinger i år sammenlignet med 2025 og med betydelig lavere kvalitet. I Troms kan vi forvente store avlinger i år med litt lavere matkvalitet sammenlignet med i fjor.

For Mandel forventer vi høyere avling og mer avling i matpotetfraksjonen 25-120 g. Matkvaliteten er også høyere enn i fjor.

Småpotetavlingene ser ut til å være litt lavere i år sammenlignet med i fjor. Matpotetkvaliteten er også litt lavere i år.

Prøvetakinga er utført slik at 2,5 m² er gravd opp på 4 forskjellige plasser hos hver produsent (til sammen 10 m²). Målet er å velge ut 4 representative plasser i en åker hos hver produsent. I disse kriteriene ligger det visse begrensninger som gjør at vi ikke må stole for mye på de absolutte tallene som blir presentert i denne rapporten, men tallene gir en god pekepinn på hvor nivået vil ligge. Det er viktig å være klar over at de utregnede dekaravlingene som framkommer på denne måten alltid vil være høyere enn middelavlinga på samme tidspunkt for hele åkeren hvor bl.a. sprøytespor, «vatningsveier» og kanteffekter reduserer avlinga.

Rapporten gir først en kort oversikt over antall graveprøver som er tatt ut i forskjellige distrikt og i forskjellige sorter (tabell 1), og tidsrommet disse er utført (tabell 2). Tabell 3 gir en oversikt over totalavling, størrelsesfordeling og matkvalitet for hvert av distriktene, mens tabell 4 gir oversikt over avling og størrelsesfordeling for hver sort, landet sett under ett. Tabellene 5 - 12 viser det samme fordelt på de ulike distriktene. Tabell 13 og 14 viser sammenfattede tall for Mandel og småpotet. I tabellene 15 - 17 er det gjort en enkel beregning for å anslå totalt potetkvantum i Norge etter innhøsting i 2026. Denne beregningen er ikke eksakt, da det er benyttet fjorårets potetareal i 2025 (som er det siste tilgjengelige). Tallene i tabellen tar ikke hensyn til arealer som av ulike grunner vil gå tapt på grunn av tørke, drukning eller sjukdomsangrep.

I noen sorter og distrikter er det tatt ut få prøver, som igjen fører til at avlingsprognosen i disse områdene blir usikre. Denne usikkerheten utjevner seg ved prøvegravinger i samme sort hos samme produsent gjennom flere år.

Halvor Alm, Fagsjef potet, HOFF SA
Borghild Glorvigen, Fagkoordinator potet, Norsk Landbruksrådgiving

Tabell 1. Antall prøver fordelt på sorter og distrikter.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøso- mr.	Oslo- fjor-domr.	Romerike	M & R	Troms	Nord- land	Sum prøver
Anouk			1							1
Asterix	4		6	7	9	4	3	2		35
Beate	2		4							6
Celandine				1	1					2
Fakse		3		2	2					7
Folva	2	1	4	2	2					11
Jacky			1							1
Jazzy			1							1
Kerrs Pink		2		4						6
Mandel	2 ²			5 ¹				1	2	10
Nansen	2	1	2	1	1					7
Paris					1					1
Pimpernel	2		1		3					6
Undset			2	1						3
Van Gogh								2		2
Sum	14	7	22	23	19	4	3	5	2	99

Prøvene er tatt i ¹Gudbrandsdalen (2), ¹Østerdalen (3) og ²Oppdal (2).

Tabell 1 viser antall prøver som er tatt i forskjellige sorter i ulike distrikter. Det er tatt ut totalt 99 prøver. Det er tatt ut graveprøver i de matpotetsortene som er mest representative i de ulike distriktene.

Tabell 2. Tidsrom for uttak av graveprøvene.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøso- mr.	Oslofjord -omr.	Romerike	M og R	Troms	Nord- land
Anouk			24.8						
Asterix	24.8		24.8	26.-28.8	25.8	24.8	25.8	30.8	
Beate	25.8		24.8						
Celandine				28.8	25.8				
Fakse		25.8		27.-28.8	25.8				
Folva	24-25.8	25.8	24.8	27.-28.8	25.8				
Jacky			24-28.8						
Jazzy			24.8						
Kerrs Pink		25.8		26.-28.8					
Mandel	24.8			25.-28.8				30.8	28.8
Nansen	24-25.8	25.8	24.8	29.8	25.8				
Paris					25.8				
Pimpernel	24-25.8		24.8		25.8				
Undset			24.8	28.8					
Van Gogh								30.8	

Dato for prøvegravingene er vist i tabell 2. Prøvegravingene er utført i uke 35, samme ukenummer som tidligere, og kan direkte sammenlignes med prognosene fra foregående år.

Tabell 3. Avling, størrelse og kvalitet i de ulike distriktene. Middel for alle sorter (unntatt Mandel og småpotet).

Område	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Trøndelag						
2002 - 2022	3 777	21	33	37	9	88,9
2023	3 782	17	46	34	3	93,4
2024	4 810	16	41	35	8	94,2
2025	2 740	45	39	16	0	90,1
2026	4 463	17	45	35	3	93,2
Jæren						
2002 - 2022	4 374	12	35	37	16	89,0
2023	4 591	8	32	43	17	95,0
2024	5 334	12	36	39	12	94,7
2025	4 801	12	38	38	12	90,0
2026	4 495	13	41	36	9	78,6
Solør-Odal						
2002 - 2022	3 491	21	46	28	4	89,8
2023	4 187	16	47	33	4	88,5
2024	4 556	16	49	31	3	97,6
2025	3 749	27	53	18	2	95,9
2026	4 153	16	44	36	4	89,7
Mjøsomr.						
2002 - 2022	3 799	11	32	39	18	89,9
2023	3 895	12	32	44	12	94,7
2024	4 313	8	33	39	21	97,8
2025	4 268	12	44	34	9	98,3
2026	4 057	11	42	37	10	94,4
Oslofjordomr.						
2002 - 2022	4 199	17	51	28	4	89,0
2023	3 992	17	54	25	4	87,9
2024	4 556	18	54	26	2	84,3
2025	4 474	16	51	30	4	89,7
2026	3 993	13	57	24	6	91,9
Romerike						
2012 - 2022	3 940	21	46	30	3	94,4
2023	4 361	22	38	36	4	72,7
2024	4 895	19	55	24	2	90,0
2025	4 153	22	51	24	2	95,8
2026	4 860	20	47	31	2	93,8
Møre og Romsdal						
2018-2022	4 027	10	43	40	7	93,4
2023	3 542	10	42	40	8	87,0
2024	5 434	11	32	54	3	92,7
2025	2 612	63	34	3	0	95,3
2026	4 152	16	37	40	7	96,7
Troms						
2006 - 2022	2 370	28	36	29	6	97,6
2023	3 095	14	49	34	2	97,5
2024	3 013	27	53	21	0	97,8
2025	2 323	32	51	15	1	96,8
2026	3 205	19	46	32	2	95,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

Kvalitetskontroll

Etter sortering av de fire delprøvene (fra hver graveprøve), tas det ut poteter fra salgbar størrelse. For matpotet blir kvalitetskontrollen utført på poteter i størrelsen 40-60 mm, for Mandel 25-120 g og for småpotet 25-40 mm. Kvalitetskontrollen blir utført på ca. 8-10 kg (4 prøver à 2-3 kg).

Potetene blir vurdert som:

1. % salgbar andel (klasse 1 potet).
2. % ikke salgbar andel. I de prøvene hvor den salgbare andelen er lavere enn 95% blir det notert årsaker til nedklassifisering av potetene (grønne poteter, misform, skurv, råte, vekstsprekk etc.)

I Trøndelag er avlingsnivået det nest høyeste nivå som noen gang er registrert siden 2002, bare i 2024 ble det registrert høyere. Størrelsesfordelinga viser at det er stor andel av knollene i matpotetstørrelse 40-60 mm. Den ytre matkvaliteten er en del høyere enn i fjor. Det er først og fremst vekstsprekk, misform og skurv som er årsak til utsortering

På Jæren er avlingsnivået ca 300 kg/daa lavere enn i fjor, men ligger over gjennomsnittet for 2002-2022. Knollfordelinga viser at det er jevn fordeling i fraksjonene, med noe mer små knoller sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2022. Det antydes at utviklinga ligger 1-2 uker etter «normalen». Den ytre matkvaliteten er vurdert til å være en god del lavere i år. De viktigste feilene som er registrert er flatskurv, vekstsprekk og misform. Det er også registrert en prøve med tørråte.

I Solør/Odal-distriktet er det registrert et avlingsnivå som er 400 kg/daa høyere i år sammenlignet med i fjor. Sammenlignet med gjennomsnittet fra 2002-2022 er avlingsnivået enda høyere. Knollfordelinga er jevnt fordelt i fraksjonene, og viser at det er stor andel knoller i matpotetstørrelse 40-60 mm. Den ytre matkvaliteten er betydelig lavere enn i fjor. Årsaker til utsortering er først og fremst flatskurv som er i nesten alle prøvene. Grønne knoller, misform og vekstsprekk finnes også i mange prøver.

I Mjøsområdet er avlingsnivået 200 kg/daa lavere enn i fjor på samme tidspunkt. Knollfordelinga viser også i dette område at det er stor andel i matpotetstørrelse. Den ytre matpotetkvaliteten er noe lavere enn i fjor. De viktigste årsakene til utsortering er flassing, misform, vekstsprekk, skurv og grønne knoller. Det er funnet blautråte i en av prøvene.

I Oslofjordområdet ligger avlingsnivået nesten 500 kg/daa lavere i år sammenlignet med i fjor, og 200 kg/daa lavere enn gjennomsnittet for 2002-2022. Størrelsesfordelinga viser omtrent den samme fordelinga som i fjor, men med litt flere knoller i fraksjonen < 50 mm. Den ytre matkvaliteten er bedre enn i fjor. Feilene som vil gi utsortering er flere typer skurv (spesielt flatskurv og vorteskurv) og noe kjølmærke.

På Romerike kan vi forvente høye avlinger dette året, og nesten på nivå med 2024. Knollfordelinga viser at det er noe mer knoller > 50 mm enn i fjor. Den ytre matkvaliteten er litt lavere enn i fjor, men fortsatt høy. Feilene som er observert er flatskurv og misform.

I Møre og Romsdal er avlingsnivået betydelig høyere i år sammenlignet med i fjor, og 100 kg/daa høyere enn gjennomsnittet for 2012-2022. Knollstørrelsen viser jevn fordeling, men at det kan forventes noe mer små knoller < 40 mm. Matkvaliteten vurderes som høyere enn i fjor. Det er veldig lite kvalitetsfeil på potetene.

I Troms er avlingsnivået hele 900 kg/daa høyere enn i fjor og gjennomsnittet for 2006-2022. Knollene er større enn i fjor. Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god, men litt lavere enn i fjor. Det er veldig lite kvalitetsfeil på potetene.

Tabell 4. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet for hver sort. Middel for alle distrikter.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Nansen						
2018-2022	4 597	15	40	36	8	94,6
2023	5 256	12	36	43	9	95,4
2024	5 400	12	41	39	8	97,6
2025	4 287	26	51	21	2	97,6
2026	4 905	12	43	41	4	98,0
Beate						
2002 - 2022	3 622	25	42	29	5	84,3
2023	3 932	18	46	31	5	81,2
2024	4 303	20	48	31	1	97,8
2025	3 046	39	46	15	0	93,7
2026	4 077	17	43	36	4	93,0
Pimperl						
2002 - 2022	3 131	25	45	27	4	91,3
2023	3 165	21	57	20	1	93,5
2024	3 682	22	53	22	3	95,1
2025	2 874	40	43	16	1	95,7
2026	3 508	18	55	22	5	95,2
Asterix						
2002 - 2022	3 917	15	44	34	7	89,0
2023	3 762	16	48	34	3	89,6
2024	4 632	16	50	30	5	92,6
2025	3 664	27	50	20	2	94,9
2026	4 187	16	51	30	3	92,0
Folva						
2003 - 2022	4 318	12	36	38	13	88,3
2023	4 518	13	45	38	5	91,0
2024	5 483	10	39	41	10	93,5
2025	4 483	17	44	33	6	86,8
2026	4 267	11	35	41	12	90,2
Kerrs Pink						
2002 - 2022	3 373	13	33	37	17	89,9
2023	3 329	12	30	37	20	95,3
2024	3 700	9	27	37	28	95,6
2025	3 848	13	40	37	10	95,3
2026	3 193	12	30	36	22	77,8
Fakse						
2010-2022	4 832	14	35	37	13	87,9
2023	4 824	11	33	41	15	92,4
2024	5 125	16	45	33	5	93,0
2025	5 281	12	42	39	7	90,6
2026	4 993	12	50	32	6	91,6
Undset						
2025	3 257	22	69	9	1	99,0
2026	3 954	17	49	32	2	86,7
Van Gogh						
2010-2022	2 369	30	48	20	2	98,6
2023	3 355	9	46	41	4	97,0
2024	2 935	23	56	22	0	97,5
2025	2 405	23	51	24	2	96,0
2026	3 105	18	51	29	1	95,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

Tabell 4 viser “Landsoversikten” for alle sortene, unntatt Mandel og småpotet som presenteres i eget avsnitt.

Vi kan forvente høyere avling i alle sortene sammenlignet med 2025, unntatt i Kerrs Pink, Folva og Fakse. I Beate er det 1000 kg høyere avling enn på samme tidspunkt i fjor. I 2025 lå særlig Beate og Pimpernel etter i normal knollstørrelse på gravetidspunktet. Sammenlikner man med gjennomsnittlig avling 2002-2022 ligger Folva og Kerrs Pink lavere i avling.

Vi kan også se at det jevnt over i alle sorter er mye avling i matpotetstørrelsen 40-60 mm (rundt 80 %).

Den ytre matpotetkvaliteten er generelt litt lavere enn i fjor, og spesielt i Kerrs Pink. Av kvalitetsfeil som er dominerende er det vekstrelaterte skader som ulike typer skurv (flatskurv, svartskurv eller vorteskurv), misform og vekstsprekk som dominerer. En registrering av blautråde og en av tørråde er gjort i år.

I tabellene 5-14 er det vist detaljer for ulike sorter og distrikter.

TRØNDELAG

Tabell 5. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Trøndelag.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Beate						
2002 - 2022	3 762	26	34	32	8	83,6
2023	3 338	15	48	34	3	94,6
2024	4 275	24	50	26	0	96,0
2025	2 506	52	42	6	0	91,5
2026	3 801	22	50	27	1	87,5
Pimpernel						
2002 - 2022	3 079	31	33	32	3	90,3
2023	2 535	26	62	12	0	97,0
2024	2 762	41	54	4	0	97,0
2025	2 148	71	26	3	0	98,5
2026	3 818	20	56	22	2	90,0
Asterix						
2004 - 2022	3 925	17	37	39	7	90,5
2023	3 352	15	48	34	3	94,6
2024	5 053	9	41	40	10	94,4
2025	2 337	44	41	15	0	97,6
2026	4 251	15	45	40	1	96,3
Folva						
2004 - 2022	4 422	16	22	47	15	89,4
2023	4 348	11	35	47	7	93,0
2024	5 542	7	26	47	21	87,7
2025	3 035	24	40	35	1	65,0
2026	5 161	11	33	43	13	90,0
Nansen						
2018-2022	4 835	17	37	38	9	94,6
2023	5 698	15	39	44	2	97,0
2024	5 684	12	41	44	2	99,0
2025	4 132	44	42	14	0	99,5
2026	5 497	16	43	40	2	99,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

Tallene viser at vi i Trøndelag kan forvente betydelig høyere avlinger i alle sorter sammenlignet med i fjor. Men da må vi huske at fjoråret var historisk lavt. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2022 ligger årets avlingsprognose også høyere i alle sorter. Størrelsesfordelinga viser at det i Beate og Pimpernel er mye knoller i 40-50 mm, og litt lav mengde i 50-60 mm, som kan tyde på at potetene bør vokse litt til i dette distriktet. For sortene Asterix, Fakse og Folva er det en jevnere fordeling mellom størrelsene 40-50 mm og 50-60 mm.

Den ytre matpotetkvaliteten vurderes mot gjennomsnittet for 2020-2022 siden fjoråret var spesielt i Trøndelag. Den ytre matpotetkvaliteten er høyere i sortene Asterix og Beate, og lik i Pimpernel, Folva og Nansen. Feilene det trekkes for er vekstsprekk, misform og noe skurv.

JÆREN

Tabell 6. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Jæren.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Folva						
2003 - 2022	4 485	11	37	37	15	94,6
2023	4 260	12	44	38	6	95,0
2024	6 660	6	26	46	22	90,0
2025	5 585	8	26	37	30	85,0
2026	4 125	8	33	43	16	84,0
Kerrs Pink						
2006 - 2022	3 790	14	34	35	17	86,8
2023	3 495	11	30	43	16	95,0
2024	3 616	17	37	35	10	92,0
2025	3 878	19	42	30	10	90,0
2026	3 270	17	39	32	12	52,5
Fakse						
2010-2022	5 014	13	33	39	15	86,8
2023	4 992	6	28	45	21	95,0
2024	5 542	14	42	38	6	98,7
2025	5 367	11	41	40	9	90,0
2026	4 928	14	45	34	8	87,0
Nansen						
2022	6 665	13	38	37	12	95,0
2023	5 910	5	35	45	15	95,0
2024	6 825	7	29	44	21	93,0
2025	4 165	6	35	48	11	95,0
2026	6 015	10	38	48	4	100,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2021-22.

Sammenliknet med 2025 ligger det an til lavere avlinger i alle sortene, med unntak av Nansen. Det er kun ei prøve i Nansen og Folva. Knollfordelingen viser at vi kan forvente omtrent samme størrelsesfordeling som i fjor. Det antydes at knollutviklinga ligger 1-2 uker etter et normalår.

Matpotetkvaliteten vurderes som høyere i Nansen dette året, og lavere i de andre sortene sammenlignet med i fjor. Spesielt vurderes Kerrs Pink veldig lavt med mye skurv. Generelt er det registrert skurv, vekstsprekk og misform som de viktigste feilene. Det er også funnet ei prøve med tørråte på knollene.

SOLØR-ODAL

Tabell 7. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Solør-Odal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Beate						
2002 – 2022	3 417	26	45	25	3	84,7
2023	4 229	16	43	35	7	79,8
2024	4 317	17	46	34	2	98,8
2025	3 317	33	47	19	0	94,8
2026	4 215	14	39	41	6	95,8
Pimpernel						
2002 - 2022	2 852	30	52	17	1	94,2
2023	3 206	20	53	25	2	93,3
2024	4 230	14	50	30	6	99,3
2025	2 517	43	51	6	0	96,5
2026	3 350	30	54	10	5	95,0
Folva						
2004 - 2022	4 020	15	42	35	7	83,0
2023	4 543	15	50	32	3	88,6
2024	4 886	13	44	37	6	94,2
2025	4 583	19	48	27	6	95,4
2026	3 701	15	38	41	5	89,0
Asterix						
2004 - 2022	3 655	19	49	28	4	92,9
2023	3 876	18	50	31	1	88,9
2024	4 273	21	57	22	0	97,9
2025	3 557	26	58	15	0	95,1
2026	4 276	19	51	28	2	83,7
Nansen						
2018-2022	4 364	20	43	33	3	96,3
2023	5 345	10	33	47	10	94,3
2024	5 309	11	42	41	6	99,3
2025	4 696	20	57	22	1	99,5
2026	5 073	9	41	48	3	97,5
Undset						
2025	3 229	23	68	9	0	99,0
2026	4 048	13	41	43	3	87,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

I Solør-Odal kan det forventes høyere avling i alle sortene sammenlignet med fjoråret, unntatt i Folva. I Folva er det spesielt ei prøve som drar veldig ned. Alle sortene ligger også over i forventet avling sammenlignet med gjennomsnittene for 2002-2022, unntatt i Folva. Det er kun ei prøve i Pimpernel. Knollfordelinga viser at vi kan forvente større poteter i år sammenlignet med fjoråret. Sammenlikner man sortene ligger Pimpernel etter i utvikling med mye små knoller, noe som er normalt for sorten på denne tida.

Den ytre matkvaliteten vurderes som litt lavere i alle sorter sammenlignet med i fjor, unntatt i Beate. I Asterix, Folva og Undset er kvaliteten spesielt mye lavere denne sesongen pga. flatskurv. Generelt finnes det mye flatskurv, misform, grønne knoller og vekstsprekke i dette distriktet.

MJØSOMRÅDET

Tabell 8. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Hedemarken og i Oppland.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Kerrs Pink						
2002 - 2022	3 330	11	31	40	18	89,6
2023	3 262	13	31	35	22	95,4
2024	3 733	5	23	37	35	97,0
2025	3 836	10	40	40	10	97,4
2026	3 154	10	25	38	27	90,5
Fakse						
2023	4 591	11	40	42	7	96,5
2024	5 189	14	48	31	7	98,5
2025	5 631	12	41	43	4	98,0
2026	5 755	10	46	39	4	97,0
Folva						
2003 - 2022	4 205	8	33	39	20	95,1
2023	4 446	8	34	50	7	97,0
2024	5 828	4	28	56	13	100
2025	4 932	12	48	33	7	98,5
2026	4 413	6	30	47	17	98,0
Asterix						
2004 - 2022	3 828	10	35	40	15	86,8
2023	3 956	11	30	53	6	93,7
2024	4 614	8	37	40	15	98,7
2025	4 378	13	44	33	10	98,9
2026	4 115	13	49	34	4	95,6
Nansen						
2018-2022	4 281	10	36	40	14	97,1
2023	4 505	18	36	34	12	95,5
2024	2 880	11	31	33	25	95,0
2025	2 586	25	57	16	2	98,0
2026	3 438	12	52	30	6	98,0
Undset						
2025	3 285	21	70	8	1	99,0
2026	3 766	26	63	11	1	86,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

I Mjøsområdet kan vi forvente høyere avling i Nansen, Undset og Fakse sammenlignet med i fjor, og lavere i Kerrs Pink, Folva og Asterix. Det er kun ei prøve i Nansen og Undset. Knollfordelinga viser at vi kan forvente noe mer større knoller over 50 mm i år sammenlignet med i fjor.

Den ytre matpotetkvaliteten er generelt litt lavere i år sammenlignet med i fjor. Undset og Kerrs Pink er betydelig lavere enn tidligere, mens de andre sortene er på samme nivå. Feilene man finner er flassing, flatskurv, misform, vekstsprekk og grønne knoller. Flassing er ganske utbredt i prøvene, og antyder at potetene ikke er modne på gravetidspunktet. Det er helt vanlig i dette området. Det er også observert blautråte i en prøver, som gjør lagringskvaliteten usikker i dette partiet.

OSLOFJORDOMRÅDET

Tabell 9. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Vestfold og Østfold.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2002 - 2022	4 141	17	53	27	3	89,5
2023	3 825	17	62	21	1	88,8
2024	4 674	18	61	20	1	83,3
2025	4 381	17	58	25	1	89,1
2026	4 063	14	64	19	3	90,0
Folva						
2004 - 2022	4 867	11	43	37	8	90,2
2023	5 231	12	60	27	1	87,0
2024	6 046	10	51	37	2	96,0
2025	5 405	10	43	44	4	87,5
2026	4 429	9	38	35	18	88,0
Pimpernel						
2012 - 2022	3 577	20	55	23	2	90,2
2023	3 544	20	58	20	2	91,3
2024	3 746	19	54	26	1	89,7
2025	3 597	18	49	30	3	93,3
2026	3 355	13	54	26	7	98,7
Fakse						
2014 - 2022	4 783	19	39	32	10	83,7
2023	4 805	20	34	34	12	84,5
2024	4 438	22	47	28	2	79,0
2025	4 802	13	44	35	8	84,0
2026	4 329	9	61	23	7	93,0
Nansen						
2018-2022	5 438	11	49	35	5	90,0
2023	-	-	-	-	-	-
2024	6 200	18	58	24	1	97,0
2025	4 946	23	61	15	0	95,0
2026	3 742	16	45	32	7	95,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

Sammenlignet med i fjor kan det forventes lavere avlinger i alle sorter. Størst avlingsnedgang finner vi i Nansen, men her er det kun gravd ei prøve. Ellers er det minst avlingsnedgang i Asterix, som er nærme gjennomsnittet for 2002-2022. Knollfordelinga viser at det kan forventes mye knoller i matpotetstørrelse 40-60 mm i alle sorter.

Den ytre matkvaliteten er vurdert som høyere eller lik i alle sorter sammenlignet med i fjor. Feilene som drar ned er flatskurv, svartskurv og vorteskurv, i tillegg til at det er funnet en del larveskader.

ROMERIKE

Tabell 10. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Romerike.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2012 – 2022	3 940	21	46	30	3	85,8
2023	4 361	22	38	36	4	72,7
2024	4 895	19	55	24	2	90,0
2025	4 153	22	51	24	2	95,8
2026	4 860	20	47	31	2	93,8

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

På Romerike kan det forventes vi avlinger på høyde med toppåret 2024, og godt over gjennomsnittet for 2012-2020.

Knollfordelinga viser at det kan forventes omtrent samme størrelsesfordeling som tidligere år.

Den ytre matkvaliteten er vurdert som noe lavere i år sammenlignet med i fjor. Det er flatskurv og misformede knoller som er årsaken til utsortering.

MØRE OG ROMSDAL

Tabell 11. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Møre og Romsdal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2018-2022	4 027	10	43	40	7	93,4
2023	3 542	10	42	40	8	87,0
2024	5 434	11	32	54	3	92,7
2025	2 612	63	34	3	0	95,3
2026	4 152	16	37	40	7	96,7

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

I år kan det forventes betydelig høyere avling enn i fjor i dette området. Fjoråret var riktig nok ekstremt dårlig. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2018-2022 kan vi forvente litt høyere avling i år. Knollfordelinga viser at det er jevnt fordelt med mye knoller i matpotetstørrelse 40-60 mm.

Den ytre matkvaliteten er vurdert høyere enn i fjor. Det lille av kvalitetsfeil som er registrert er flatskurv.

TROMS

Tabell 12. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Troms.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Van Gogh						
2010 - 2022	2 369	30	48	21	2	98,6
2023	3 355	9	46	41	4	97,0
2024	2 935	23	56	22	0	97,5
2025	2 405	23	51	24	2	96,0
2026	3 105	18	51	29	1	95,0
Asterix						
2022	2 740	24	56	18	2	98,5
2023	2 835	19	52	28	1	98,0
2024	3 090	31	51	20	0	98,0
2025	2 240	42	52	7	0	97,5
2026	3 305	20	41	36	3	95,0

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

I Troms er avlingsnivået betydelig høyere i begge sortene denne sesongen sammenlignet med i fjor. Dette er det nest høyeste avlingsnivået noensinne, kun slått av prognosa i 2013.

Andelen små knoller under 40 mm er betydelig lavere enn i fjor. Samtidig som det er mange knoller i matpotetfraksjonen 40-60 mm.

Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god, men vurdert litt lavere sammenlignet med i fjor.

Mandel

Tabell 13. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Mandel.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 g %	25-75 g %	75-120 g %	> 120 g %	Salgbart % ¹
Mandel						
2016-2022	2 750	13	62	21	4	85,8
2023	2 815	14	59	23	5	94,9
2024	3 132	8	64	22	6	91,1
2025	2 278	14	64	18	5	90,7
2026	2 534	9	64	21	6	92,6
2026						
Gudbr.dalen	3 112	6	41	16	5	82,5
Oppdal	2 988	9	66	21	3	87,0
Nordland	1 565	11	63	20	6	100,0
Troms	2 280	8	64	27	1	95,0
Østerdalen	2 656	11	71	15	3	97,3

Merk sorteringsgrensene.

¹ % salgbart i gjennomsnitt 2020-22.

Det er tatt én prøve i Troms, to prøver i Nordland, tre i Østerdalen, en i Gudbrandsdalen og to på Oppdal.

Totalavlinga i år er høyere enn i fjor, men litt lavere enn sammendraget 2016-2022.

Knollfordelinga viser at vi kan forvente noe mer knoller i matpotetfraksjonene 25-120 g.

Matkvaliteten er høyere enn i fjor, og det er flatskurv som er dominerende feil.

Småpotet

Tabell 14. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Småpotet.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 mm %	25-40 mm %	40-50 mm %	> 50 mm %	Salgbart %
Anouk						
2024	2 718	15	67	17	0	86,0
2025	3 520	11	76	13	0	93,0
2026	2 730	4	57	33	6	100
Celandine						
2023	3 257	12	75	13	1	90,3
2024	3 528	6	63	29	2	94,7
2025	3 669	11	84	4	1	99,5
2026	3 326	5	81	14	0	90,0
Cerisa						
2025	3092	3	63	31	2	97
Folva						
2024	2 598	6	45	47	3	90,5
2025	3 931	4	48	43	5	80,0
Jacky						
2025	3557	8	70	22	0	89,0
2026	2 878	1	72	25	2	96,0
Jazzy						
2026	5 117	2	90	8	0	99,0
Paris						
2025	5 495	7	78	16	0	95,0
2026	4 471	3	81	16	0	67,0

Merk sorteringsgrensene.

Det er gravd 6 prøver i småpotetareal i 2026. Det er få prøver i sortene og få produsenter pr. område som gjør at resultatene er usikre. Det er ikke gravd i Folva og Cerisa dette året. Jazzy er en ny sort som det er tatt prøve av i år.

Vi kan forvente lavere avlinger i alle sorter sammenlignet med i fjor. Knollfordelinga viser at det kan forventes en større andel knoller under 40 mm i år sammenlignet med i fjor, unntatt i Anouk som har mye store knoller.

Den ytre matkvaliteten er høyere i Anouk og Jacky i år, og lavere i Celandine og Paris sammenlignet med i fjor. Feilene som er framtreddende er ulike typer skurv og grønne knoller.

AVLINGSPROGNOSE, TOTALT POTETKVANTUM

Tabell 15. Forventet mengde poteter i fylker og totalt. Totalt for alle sorter unntatt Mandel og småpotet.

Område	Avling pr daa > 40 mm	Areal, daa ¹	Kvantum, 1000 t
Trøndelag			
2002 - 2022	2 993	-	42,5
2023	3 139	13 487	42,3
2024	4 040	13 467	54,4
2025	1 507	13 106	19,8
2026	3 747	13 483	50,5
Jæren			
2002 - 2022	3 855	-	30,7
2023	4 224	6 454	27,3
2024	4 694	6 323	29,7
2025	4 225	6 385	27,0
2026	3 939	7 249	28,6
Hedmark			
2002 - 2020	2 944	-	143,0
Oppland			
2002 - 2020	3 237	-	39,6
Innlandet			
2021-2022	3 537	-	200,2
2023	3 500	59 958	209,9
2024	3 911	58 137	227,4
2025	3 239	60 265	195,2
2026	3 554	61 816	219,7
Oslo/Viken/Vestfold/Telemark *			
2021-2022	3 477	-	97,5
2023	3 333	28 524	95,1
2024	3 839	27 026	103,8
2025	3 620	27 370	99,1
Oslofjordomr.			
2002 – 2020	3 484	-	75,9
2026	3 493	19 240	67,2
Oslo og Akershus			
2012-2022	3 056	-	18,5
2026	3 914	6 538	25,6
Møre og Romsdal			
2018-2022	3 599	-	6,6
2023	3 188	1 784	5,7
2024	4 836	1 702	8,2
2025	966	1 556	1,5
2026	3 505	1 581	5,5
Troms (og Finnmark*)			
2006-2022	1 768	-	5,5
2023*	2 662	2 719	7,2
2024*	2 199	2 722	6,0
2025*	1 580	2 821	4,5
2026	2 593	2 780	7,2

* Grunnet fylkessammenslåinger og oppløsninger viser disse tallene et vridd bilde.

¹ Arealet er hentet fra SSB – produksjonstilskudd det foregående år.

Tabell 16. Forventet mengde poteter totalt. Totalt for alle sorter unntatt Mandel og småpotet.

År	Avling pr daa > 40 mm	Areal, daa ¹	Kvantum, 1000 t
2002	3 061	<u>118 400</u> av totalt 151 200	362,4
2003	2 632	<u>118 200</u> av totalt 150 900	311,1
2004	3 484	<u>112 700</u> av totalt 143 600	392,6
2005	2 994	<u>110 800</u> av totalt 140 700	331,7
2006	3 127	<u>110 895</u> av totalt 136 446	346,7
2007	3 056	<u>112 943</u> av totalt 137 871	345,2
2008	3 353	<u>117 567</u> av totalt 143 175	394,2
2009	2 575	<u>117 645</u> av totalt 143 325	302,9
2010	2 902	<u>113 101</u> av totalt 137 650	328,2
2011	3 384	<u>108 622</u> av totalt 132 124	367,6
2012	2 940	<u>112 188</u> av totalt 128 923	329,8
2013	2 819	<u>110 486</u> av totalt 126 581	311,5
2014	3 438	<u>110 268</u> av totalt 126 071	379,1
2015	2 515	<u>108 342</u> av totalt 123 217	272,5
2016	3 723	<u>103 657</u> av totalt 118 238	385,9
2017	3 030	<u>105 367</u> av totalt 119 724	319,3
2018	3 306	<u>104 573</u> av totalt 116 546	345,7
2019	3 111	<u>106 040</u> av totalt 116 139	329,9
2020	3 571	<u>106 360</u> av totalt 116 850	379,8
2021	3 358	<u>108 663</u> av totalt 114 297	364,9
2022	3 626	<u>108 478</u> av totalt 114 333	393,3
2023	3 397	<u>112 926</u> av totalt 118 989	383,6
2024	3 996	<u>109 377</u> av totalt 115 052	437,1
2025	2 995	<u>111 503</u> av totalt 118 869	334,0
2026	3 571	<u>112 687</u> av totalt 123 099	402,4

¹ Arealet er hentet fra SSB – produksjonstilskudd det foregående år.

Tabell 15 og 16 gir en pekepinn på hvor stort totalt kvantum poteter som er til rådighet i disse distriktene og totalt i Norge. På grunn av mangel på tilgjengelige arealoppgaver for 2026 er fjorårets arealer (2025) benyttet. Beregningene forutsetter derfor et stabilt potetareal fra ett år til neste. Dermed kan de utregnede prognosetallene være usikre.

Totalt potetareal i 2025 var 123 099 daa, og dette var en økning på hele 4.230 daa sammenlignet med 2024. Det er i 2026 tatt prøver i områder som utgjør 112 687 daa av disse, og her forventer vi et salgbart (> 40 mm) potetkvantum på 402 tusen tonn.

Tabell 17. Forventet mengde, prosentvis sammenligning fra foregående år og fra gjennomsnittet av årene 2002-2025. Totalt for alle distrikter og sorter unntatt Mandel og småpotet.

År	Kvantum, 1000 t	% fra foregående år	% fra gjennomsnitt
2002	362,4	-	-
2003	311,1	- 14,2	-
2004	392,6	+ 26,2	+16,6
2005	331,7	- 15,5	- 6,6
2006	346,7	+ 4,5	- 0,8
2007	345,2	- 0,4	- 1,1
2008	394,2	+ 14,2	+13,2
2009	302,9	- 23,2	- 14,6
2010	328,2	+ 8,4	- 5,8
2011	367,6	+ 12,0	+ 6,2
2012	329,8	- 11,5	- 5,3
2013	311,5	- 5,5	- 10,1
2014	379,1	+ 21,7	+ 10,3
2015	272,5	- 28,1	- 21,3
2016	385,9	+ 41,6	+ 20,1
2017	319,3	- 17,3	- 7,2
2018	345,7	+ 8,3	+ 0,9
2019	329,9	- 4,6	- 3,7
2020	379,8	+ 15,1	+ 11,0
2021	364,9	- 3,9	+ 6,1
2022	393,3	+ 7,8	+ 14,0
2023	383,6	- 2,5	+ 10,4
2024	437,1	+ 14,0	+ 25,2
2025	334,0	- 23,6	- 5,3
2026	402,4	+ 20,5	+ 14,3

Ut fra avlingsprognosa i tabellen over forventer vi 20,5 % høyere avling i år sammenlignet med i fjor.

Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2025 forventer vi 14,3 % høyere avlingsmengde denne sesongen.

Alt ovenstående forutsetter at det er satt omtrent likt areal i 2026 som det ble i 2025.